

Miernik temperatury 9

Labolatorium Systemów Elektronicznych, Informatyka - I rok, II semestr

Autorzy: Jakub Achtelik, Kacper Oborzyński
Koszalin, 14 Czerwca 2023

Spis treści

1. Projekt	3
1.1 Wykorzystane komponenty	3
1.1.1 Arduino Uno	3
1.1.2 Miernik temperatury DS18B20	3
1.1.3 Wyświetlacz LCD 20x4	3
1.1.4 Enkoder inkrementalny (obrotowy)	4
1.1.5 Czerwona Dioda LED	4
1.1.6 Przycisk	4
1.2 Schemat podłączenia	4
1.2.1 Wyświetlacz LCD (Piny licząc od lewej):	4
1.2.2 Miernik temperatury DS18B20 (Piny licząc od lewej):	5
1.2.3 Dioda LED	5
1.2.4 Enkoder (Piny licząc od lewej):	5
1.3 Wykorzystane oprogramowanie	7
1.4 Wykorzystane biblioteki zewnętrzne	7
2. Problematyka	8
2.1 Problem układu Raspberry Pi Pico W - RP2040	8
2.2 OOP - Programowanie obiektowe	8
2.3 Podział plików	8
2.4 Testowanie	9
3. Pliki źródłowe projektu	10
3.1 Inicjalizacja - main.ino	10
3.2 Plik konfiguracyjnych - CONFIG.cpp	11
3.3 Wyświetlacz LCD 20x4 - SreenLcd.cpp	13
3.4 Miernik temperatury DS18B20 - ds18b20.cpp	14
3.5 Endkoder - LimitTemperature.cpp	15
3.6 Przycisk - Button.cpp	17
3.7 Dioda LED - DiodeLed.cpp	18

1. Projekt

Temat: MIERNIK TEMPERATURY 9

1. Odczyt temperatury z czunika DS18B20
2. Wyświetlanie jej na ekranie LCD
3. Wykorzystanie endokera do ustawienia progu temperatury maksymalnej i minimalnej
4. Zapewnienie sygnalizacji przekroczenia progu

Platforma: Arduino IDEE C/C++

Projekt na symulatorze: <https://wokwi.com/projects/367315813073881089>

1.1 Wykorzystane komponenty

- Arduino Uno - ATmega328
- Miernik temperatury DS18B20 + 2x rezystor 5k Ohm
- Wyświetlacz LCD 20x4
- Enkoder inkrementalny (obrotowy)
- Czerwona Dioda LED + 1x rezystor 1k Ohm
- Przycisk + 1x rezystor 1k Ohm

1.1.1 Arduino Uno

Arduino Uno jest wyposażone w mikrokontroler ATmega328P, który jest odpowiedzialny za wykonywanie programu zapisanego na płytce. Mikrokontroler ten obsługuje wiele funkcji, takich jak odczytywanie i zapisywanie stanu pinów cyfrowych oraz przetwarzanie sygnałów analogowych. Ma 14 cyfrowych pinów wejścia/wyjścia, z których 6 może być używanych jako wyjścia PWM do sterowania np. prędkością silników. Ponadto, posiada 6 pinów wejścia analogowego, z których można odczytywać napięcia z czujników i innych urządzeń analogowych. Zasilane jest przez podłączenie do źródła zewnętrznego lub przez port USB komputera. Ma wbudowany układ konwertera USB-UART, który umożliwia komunikację z komputerem i programowanie płytki za pomocą Arduino IDE lub innych środowisk programistycznych.

1.1.2 Miernik temperatury DS18B20

Miernik temperatury DS18B20 to cyfrowy czujnik temperatury wykorzystujący interfejs OneWire. Komunikacja z czujnikiem odbywa się poprzez wysyłanie sygnałów sterujących przez magistralę OneWire, a czujnik przekazuje dane pomiarowe w formacie cyfrowym. Czujnik ma unikalny adres, co umożliwia podłączenie wielu czujników do jednej magistrali. DS18B20 mierzy temperaturę w zakresie od -55°C do +125°C z dokładnością 0,5°C. Dane odczytane przez mikrokontroler mogą być dalej przetwarzane lub wyświetlane na ekranie. Dwa rezystory o wartości 5k Ohm (razem 10 k Ohm) są wykorzystywane do dostosowania wartości napięcia lub prądu w celu zapewnienia prawidłowego działania podłączonych elementów elektronicznych lub do stabilizacji sygnałów wejściowych.

1.1.3 Wyświetlacz LCD 20x4

Wyświetlacz LCD 20x4 to duży wyświetlacz alfanumeryczny o rozmiarze 20 kolumn na 4 wiersze. Komunikuje się z mikrokontrolerem za pomocą protokołu, zazwyczaj interfejsu równoległego, który wymaga wielu pinów do przesyłania danych. Podstawowe kroki komunikacji: - Przed rozpoczęciem komunikacji, należy skonfigurować pinout mikrokontrolera, aby przyporządkować odpowiednie piny do linii danych (D0-D7) oraz linii sterujących (np. RS - wybór trybu, E - sygnał zegara).

- Przesyłanie komend i danych: Do wyświetlania tekstu, sterowanie wyświetlaczem odbywa się poprzez przesyłanie komend i danych. Komendy są wysyłane w celu ustawiania trybu, czyszczenia ekranu, itp. Dane są przesyłane w celu wyświetlania konkretnych znaków lub napisów.

- Sygnały sterujące: W trakcie komunikacji, należy odpowiednio ustawiać sygnały sterujące, takie jak RS (Register Select) - informujący o przesyłaniu komendy lub danych, oraz E (Enable) - sygnał zegara inicjujący odczyt danych.

1.1.4 Enkoder inkrementalny (obrotowy)

Enkoder inkrementalny jest urządzeniem elektronicznym, które generuje impulsy w odpowiedzi na ruch obrotowy wału lub osi. Sygnały impulsowe pozwalają określić kierunek i liczbę obrotów, natomiast sygnał referencyjny wskazuje początek lub koniec pełnego obrotu. Enkoder inkrementalny jest podłączany do mikrokontrolera lub układu odbiorczego, który przetwarza sygnały i umożliwia monitorowanie prędkości, kierunku ruchu oraz określanie aktualnego położenia wału lub osi.

Pomiar zbocza opadającego w enkoderze polega na monitorowaniu zmiany stanu sygnału enkodera w momencie, gdy przechodzi on z wysokiego stanu logicznego na niski. Arduino może odczytywać to zbocze poprzez konfigurację odpowiednich pinów cyfrowych jako wejścia i korzystanie z przerw (interrupts), które reagują na zmiany stanu sygnału. Wykorzystanie pomiaru zbocza opadającego umożliwia dokładne śledzenie ruchu enkodera i precyzyjne określanie liczby impulsów oraz kierunku obrotu.

1.1.5 Czerwona Dioda LED

W Arduino, czerwona dioda LED jest podłączana do odpowiedniego pinu cyfrowego na płytce. Po podłączeniu, można kontrolować diodę poprzez manipulację stanem tego pinu cyfrowego. Jest półprzewodnikowym komponentem elektronicznym, który emituje światło widzialne o dominującej długości fali w zakresie czerwonym. Działa na zasadzie zjawiska elektroluminescencji, gdzie przepływ prądu przez diodę powoduje reemisję energii w postaci światła. Składa się z dwóch warstw półprzewodnikowych, zwanymi anodą i katodą, które są połączone w prosty sposób. Podłączenie diody LED do źródła zasilania w odpowiedni sposób (zachowując polaryzację) powoduje przepływ prądu i emisję światła czerwonego przez diodę.

1.1.6 Przycisk

Przycisk składa się z dwóch styków, które są fizycznie połączone w momencie naciśnięcia przycisku i rozłączone po zwolnieniu. W Arduino, przycisk jest podłączany do jednego z pinów cyfrowych. Pin jest ustawiany jako wejście i odczytuje stan przycisku - wysoki (HIGH) lub niski (LOW). Aby odczytać stan przycisku w Arduino, wykorzystuje się funkcję `digitalRead()`, która sprawdza, czy pin cyfrowy odczytuje wartość HIGH lub LOW. W momencie naciśnięcia przycisku, pin odczytuje wartość HIGH, a po zwolnieniu wartość LOW.

1.2 Schemat podłączenia

1.2.1 Wyświetlacz LCD (Piny licząc od lewej):

1. GND - masa
2. Vcc - zasilanie dodatnie, 5V
3. V0 - regulacja kontrastu
4. RS - wybór rejestrów (komenda, dane)
5. RW - wybór opcji odczyt/zapis
6. E - zezwolenie na zapis do rejestrów
7. D0 - dane
8. D1 - dane
9. D2 - dane
10. D3 - dane
11. D4 - dane (używane)
12. D5 - dane (używane)
13. D6 - dane (używane)

14. D7 - dane (używane)
15. Vpod - zasilanie dodatnie podświetlenia
16. GNDpod - masa podświetlenia

1.2.2 Miernik temperatury DS18B20 (Piny licząc od lewej):

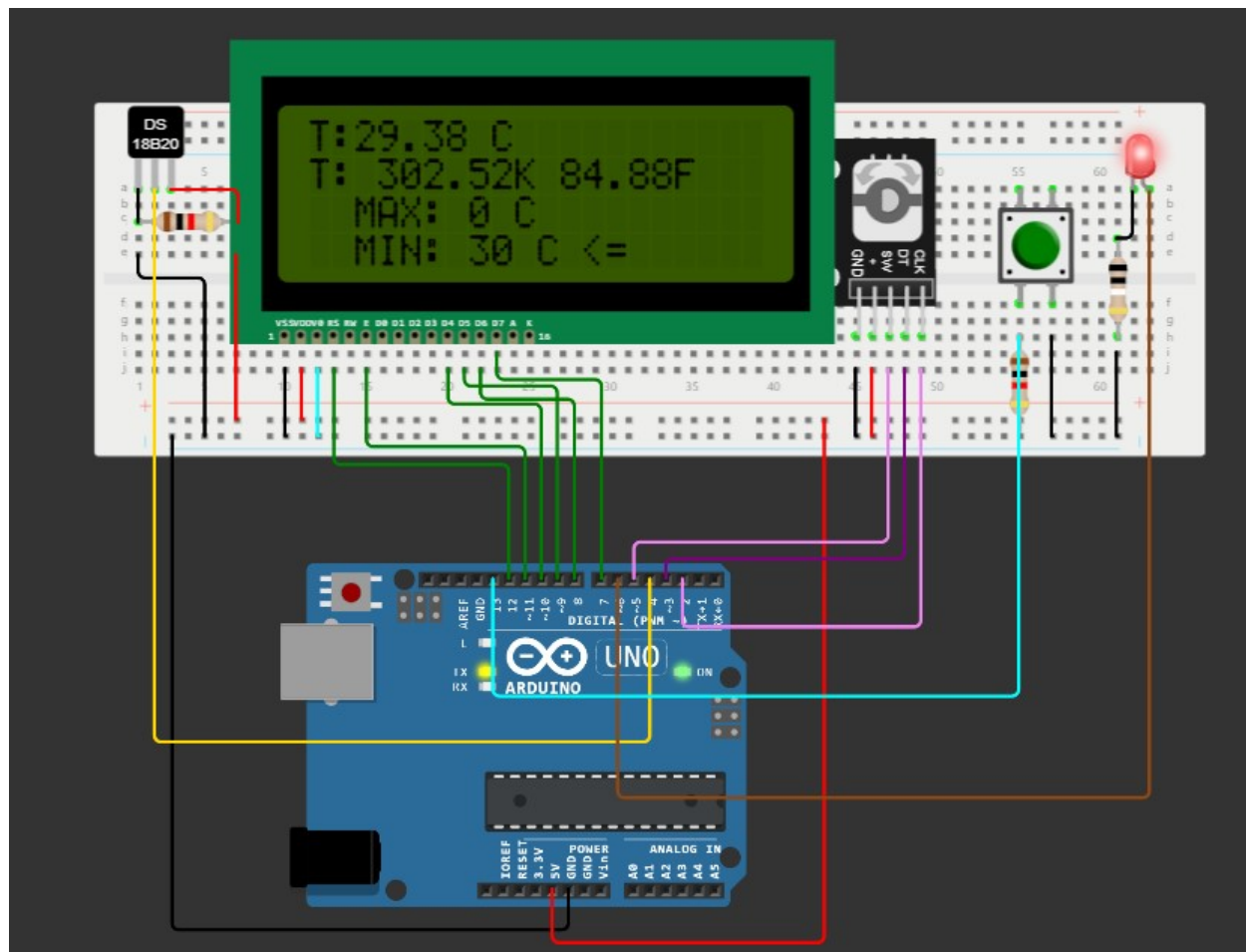
1. GND masa
2. PIN sygnałowy
3. Vcc Zasilanie 5V

1.2.3 Dioda LED

1. Anoda (Dłuższa nóżka) - do GND - masy przez rezystor
2. Katoda (Krótsza nóżka) - PIN sygnałowy

1.2.4 Enkoder (Piny licząc od lewej):

1. GND - masa
2. Vcc - zasilanie dodatnie 5v
3. SW - przycisk środkowy, PIN sygnałowy
4. SIB- PIN sygnałowy
5. SIA - PIN sygnałowy

Rysunek 1: Schemat podłączenia

1.3 Wykorzystane oprogramowanie

- Wokwi - symulator online
- Arduino IDE 2.1.0

1.4 Wykorzystane biblioteki zewnętrzne

- Standardowa biblioteka Arduino
- LiquidCrystal
- OneWire
- DallasTemperature

2. Problematyka

2.1 Problem układu Raspberry Pi Pico W - RP2040

Wybór Arduino Uno zamiast Raspberry Pi Pico W rozwiązał problem nie działającej obsługi czunika DS18B20. Biblioteka 'OneWire' powodowała błędy podczas wgrywania programu na układ Pico. Po wielu nieudanych próbach udało się znaleźć odpowiednią obsługę w MicroPython, jednak reszta założeń projektu tak jak obsługa ekranu LCD, była dość złożona i powodowała problemy. Płytką Arduino Uno, lepiej współpracowało ze środowiskiem Arduino IDEE, i czas wgrywania oraz kompilacji był o wiele szybszy, co umożliwiło bardziej komfortową pracę.

Kod MicroPython do obsługi Ds18B20:

```
import machine, onewire, ds18x20, time

ds_pin = machine.Pin(21)

ds_sensor = ds18x20.DS18X20(owewire.OneWire(ds_pin))
roms = ds_sensor.scan()

def Temperatura(roms,ds_sensor):
    ds_sensor.convert_temp()
    time.sleep_ms(750)
    for rom in roms:
        temperatura = ds_sensor.read_temp(rom)
        print(f"Temperatura: {temperatura} C")
    time.sleep(2)

while True:
    Temperatura(roms,ds_sensor)
```

2.2 OOP - Programowanie obiektowe

Dodatkowo w celu ułatwienia i utrzymania przejrzystości kodu wykorzystane zostało programowanie obiektowe i podział na klasy i obiekty w C++.

2.3 Podział plików

Wydzielenie różnych funkcjonalności do osobnych plików, które: - ułatwiają rozbudowę - ułatwiają znalezienie błędu - są skalowalne, pliki można wykorzystać wielokrotnie w innym projekcie

2.4 Testowanie

W głównej klasie 'MiernikTemperatury9' znajduje się metoda "Testing()" w której można wywołać funkcję do testowania czy podłączony element komunikuje się z Arduino.

Poprzez wywołanie na obiekcie metody **.test()**

Przykład testowania czujnika:

```
void Testing()
{
    //Limit.detect(Btn.detectPress());
    // Serial.println("Test - arduino is connect");
    TemperatureSensor.test();
    // Lcd.test();
    // Btn.test();
    // Led.test();
}

void loop()
{
    //Main();
    Testing();
}
```

3. Pliki źródłowe projektu

- main.ino
- CONFIG.cpp
- ds18b20.cpp
- ScreenLcd.cpp
- LimitTemperature.cpp
- DiodeLed.cpp
- Button.cpp

3.1 Inicjalizacja - main.ino

Plik main.ino zawiera klasę **MiernikTemperatury9**, która agreguje cały kod i wywołuje wszystkie metody. Dodatkowo utworzona została klasa do przetrzymywanie proggu temperatury.

```
#include "CONFIG.cpp"
class MiernikTemperatury9
{
    private:
        TemperatureSensorDS18B20 TemperatureSensor;
        ScreenLcd Lcd;
        DiodeLed Led;
        Button Btn;
        LimitTemperature Limit;

    public:
        void Testing()
        {
            Limit.detect(Btn.detectPress());
            // Serial.println("Test - arduino is connect");
            // TemperatureSensor.test();
            // Lcd.test();
            // Btn.test();
            // Led.test();
        }

        void loop()
        {
            Main();
            // Testing();
        }

        void setup()
        {
            Serial.begin(SERIAL_PORT);
            TemperatureSensor.setup();
            Lcd.setup();
        }

        MiernikTemperatury9() :
            TemperatureSensor(DS_PIN),
            Lcd(RS, E, D4, D5, D6, D7),
            Led(LED_PIN),
            Btn(BTN_PIN)
```

```

    {
    }

    void Main()
    {

        Limit.detect(Btn.detectPress());

        String text[2];
        text[1] = Limit.getTextMin();
        text[0] = Limit.getTextMax();
        if(Btn.detectPress()==0) text[2] = TemperatureSensor.text_temperature() + " " + TemperatureSensor.text_fahrenheit();
        else text[2] = TemperatureSensor.text_temperature() + " " + TemperatureSensor.text_fahrenheit();
        Lcd.displayTextLcd(text);

        // LIMIT INFO
        int choose = Btn.detectPress();
        if(choose == 1) Led.limit_info(Limit.getMax(), TemperatureSensor.readTemperature());
        if(choose == 0) Led.limit_info(Limit.getMin(), TemperatureSensor.readTemperature());

    }
};

MiernikTemperatury9 projekt;

void setup() {
    projekt.setup();
}

void loop() {
    projekt.loop();
}

```

3.2 Plik konfiguracyjnych - CONFIG.cpp

Zawiera konfigurację wszystkich pinów oraz załącza wszystkie klasy.

```

// DEPENDENCES
#include "ScreenLcd.cpp"
#include "DiodeLed.cpp"
#include "MyEncoder.cpp"
#include "Button.cpp"
#include "ds18b20.cpp"

#define SERIAL_PORT 9600

// DS18B20 TEMPERATURE PIN
#define DS_PIN 13

// LCD SCREEN PIN
#define RS 12
#define E 11
#define D4 10
#define D5 9

```

```
#define D6 8
#define D7 7

// COUNTER ENCODER PIN
#define ENCODER_A_PIN 2
#define ENCODER_B_PIN 3
#define RESET_BTN_PIN 5

// LED DIODE PIN
#define LED_PIN 6

// MIN/MAX BUTTON PIN
#define BTN_PIN 4
```

3.3 Wyświetlacz LCD 20x4 - SreenLcd.cpp

```
// LCD DISPLAY 16X1
#include <LiquidCrystal.h>
#include <Arduino.h>
#define LCD_CHAR 20
#define LCD_ROWS 4

class ScreenLcd
{
private:
    LiquidCrystal lcd;

public:
    ScreenLcd(int rs, int en, int d4, int d5, int d6, int d7)
        : lcd(rs, en, d4, d5, d6, d7){}

    void setup() {
        lcd.begin(LCD_CHAR, LCD_ROWS);
    }

    void displayText(const String line) {
        lcd.clear();
        lcd.setCursor(0, 1);
        lcd.print(line);
    }

    void displayTextLcd(const String line[2]){
        lcd.clear();

        lcd.setCursor(0, 0);
        lcd.print(line[0]);

        lcd.setCursor(0, 1);
        lcd.print(line[1]);

        lcd.setCursor(0, 2);
        lcd.print(line[2]);
    }

    void test() {
        lcd.clear();
        lcd.setCursor(0, 0);
        lcd.print("test");
        delay(2000);
    }
};
```

3.4 Miernik temperatury DS18B20 - ds18b20.cpp

```

#include <OneWire.h>
#include <OneWire.h>
#include <DallasTemperature.h>
#include <Arduino.h>
class TemperatureSensorDS18B20
{
private:
    OneWire oneWire;
    DallasTemperature sensor;
    unsigned long lastReadTime;
    unsigned long readInterval;

public:
    TemperatureSensorDS18B20(int pin, unsigned long interval = 1000) : oneWire(pin), sensor(&oneWire),

    void setup() { sensor.begin();}

    float readTemperature() {
        unsigned long currentTime = millis();
        if (currentTime - lastReadTime >= readInterval) {
            sensor.requestTemperatures();
            lastReadTime = currentTime;
        }
        return sensor.getTempCByIndex(0);
    }

    float readKelvin() { return readTemperature() + 273.15;}

    float readFahrenheit() {
        float c = readTemperature();
        float f = (c * 9.0 / 5.0) + 32.0;
        return f;
    }

    String text_temperature() { return "T:" + String(readTemperature()) + " C"; }
    String text_kelvin() { return String(readKelvin()) + "K"; }
    String text_fahrenheit() { return String(readFahrenheit()) + "F"; }
    String text_second_row() { return "T: " + text_kelvin() + " " + text_fahrenheit(); }

    void test() {
        float get_temperature = readTemperature();
        String text_temperature = "T: " + String(get_temperature) + " C";
        Serial.println(text_temperature);
    }
};

```

3.5 Endkoder - LimitTemperature.cpp

```
#include <Arduino.h>

#define ENCODER_A_PIN 2
#define ENCODER_B_PIN 3
#define ENCODER_RESET_PIN 5

class LimitTemperature
{
private:
    int Min;
    int Max;
    int SIA;
    int SIB;
    int SI_SW;
    int a = 1;
    int b = 1;
    int t = 0;

public:
    String text_max = "0";
    String text_min = "0";

    LimitTemperature() : Min(0), Max(0), SIA(ENCODER_A_PIN), SIB(ENCODER_B_PIN), SI_SW(ENCODER_RESET_PIN)
    void setup()
    {
        pinMode(SIB, INPUT);
        pinMode(SIA, INPUT);
    }

    void setMin(int newMin) { Min = newMin; }
    void setMax(int newMax) { Max = newMax; }

    int getMin() { return Min; }
    int getMax() { return Max; }

    void setTextMax(String newtext) { text_max = newtext; }
    void setTextMin(String newtext) { text_min = newtext; }

    String getTextMax() { return text_max; }
    String getTextMin() { return text_min; }

    void testPrint(String cursor_max, String cursor_min)
    {
        Serial.println("=====");
        Serial.println("MAX: " + String(getMax()) + cursor_max);
        Serial.println("MIN: " + String(getMin()) + cursor_min);
        Serial.println("=====");
    }

    void testPrintMax() { testPrint(" <==", " "); }
    void testPrintMin() { testPrint(" ", " <=="); }
```

```

void detect(int detect)
{
    // LIMIT MAX
    int choose = detect;
    if (choose == 1){
        a = digitalRead(SIA);

        // reset counter
        if (digitalRead(SI_SW) == LOW) {setMax(0); testPrintMax();}

        // enkdoer
        if ((b == 1) && (a == 0) && ((millis() - t) > 50))
        {
            t = millis();
            (digitalRead(SIB) == 1) ? setMax(getMax() + 1) : setMax(getMax() - 1);
            testPrintMax();
        }
        setTextMax("MAX: " + String(getMax()) + " C <=");
        setTextMin("MIN: " + String(getMin()) + " C");
    }

    // LIMIT MIN
    if (choose == 0)
    {
        // reset counter
        if (digitalRead(SI_SW) == LOW) { setMin(0); testPrintMin(); }

        // enkdoer
        a = digitalRead(SIA);
        if ((b == 1) && (a == 0) && ((millis() - t) > 50))
        {
            t = millis();
            (digitalRead(SIB) == 1) ? setMin(getMin() + 1) : setMin(getMin() - 1);
            testPrintMin();
        }
        setTextMax("MAX: " + String(getMax()) + " C");
        setTextMin("MIN: " + String(getMin()) + " C <=");
    }
}
};

```


3.6 Przycisk - Button.cpp

```

#include <Arduino.h>
class Button
{
private:
    int pin;
    int buttonState;
    int prevButtonState;
    unsigned long lastDebounceTime;
    bool isButtonOn;
public:
    Button(int pin) : pin(pin), buttonState(HIGH), prevButtonState(HIGH), lastDebounceTime(0), isButtonOn
        pinMode(pin, INPUT);
    }
    void update() {
        int reading = digitalRead(pin);

        if (reading != prevButtonState) {
            lastDebounceTime = millis();
        }

        if ((millis() - lastDebounceTime) > 50) {
            if (reading != buttonState) {
                buttonState = reading;

                if (buttonState == LOW) {
                    isButtonOn = !isButtonOn;

                    if (isButtonOn) {
                        Serial.println("Button: MAX");
                    } else {
                        Serial.println("Button: MIN");
                    }
                }
            }
        }
        prevButtonState = reading;
    }

    bool isOn() { return isButtonOn;}
    int detectPress(){
        update();
        if(isOn()) { return 1; }
        else { return 0;}
    }
    void test(){
        int choose = detectPress();
        if(choose==1) Serial.println("on");
        if(choose==0) Serial.println("off");
    }
};

```

3.7 Dioda LED - DiodeLed.cpp

```
#include <Arduino.h>
class DiodeLed
{
private:
    int ledPin;

public:
    DiodeLed(int pin) {
        ledPin = pin;
        pinMode(ledPin, OUTPUT);
    }

    void on(){
        digitalWrite(ledPin, HIGH);
    }

    void off(){
        digitalWrite(ledPin, LOW);
    }

    void blink() {
        on();
        delay(1000);

        off();
        delay(1000);
    }

    void limit_info(long limit, int temperature)
    {
        if(temperature > limit) on();
        else off();
    }

    void test()
    {
        on();
    }
};
```